

До Председателя на научно жури
определено със Заповед № Р-109-237/26.07.2019г.
на Ректора на Медицински университет –Варна

Становище

От Проф. д-р Явор Димитров Корновски, дмн
Ръководител Катедра „Здравни грижи“ МУ-Варна,
Филиал Шумен

Началник Клиника Гинекология МБАЛ „Св. Анна-Варна“

Относно дисертационен труд на тема: **„Инвазия в лимфните и кръвоносните съдове при ендометриален ендометроиден карцином – I стадий по FIGO“** с автор Доц. д-р Елис Хюдаим Исмаил, д.м за придобиване на научна степен „Доктор на науките“ в област на висше образование 7.0 Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина; Научна специалност „Акушерство и гинекология“ Шифър 03.01.45

Със заповед № Р-109-237/26.07.2019 г на Ректора на Медицински Университет Варна на основание ч. 4 ал.2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България съм определен за изготвяне на становище по процедура за придобиване на Научна степен „Доктор на науките“ с кандидат Доц. Елис Исмаил, дм от МУ-Варна на тема: „Инвазия в лимфните и кръвоносните съдове при ендометриален ендометроиден карцином –I стадий по FIGO“.

Представеният от Доц. Исмаил дисертационен труд е структуриран правилно, със спазени пропорции между отделните раздели. Написан е на 165 страници, съдържанието му е онагледено с 20 фигури и 33 таблици. Авторът се е позовал на 211 литературни източника, които са цитирани коректно и според изискванията в текста.

Темата на дисертационния труд е актуална. Прогнозата и лечението на онкологичните заболявания зависи от редица фактори, като все по-голямо внимание се обръща на биологията на тумора. Ракът на ендометриума е най-честата онкогинекологична локализация както в България, така и в развитите страни. Ендометроидният тип е с по-благоприятна прогноза от неендометроидният. В последните години нараства интереса към фактори от страна на тумора (хистологични фактори), които обуславят възникването на рецидиви и различната преживяемост при пациенти с благоприятна прогноза (ендометроиден карцином в I стадий по FIGO). От друга страна обект на постоянни дискусии и полемики са индикациите за лимфна дисекция, както и за следоперативна терапия при такива пациенти. Един от факторите, свързан с биологията на тумора е лимфоваскуларната инвазия.

Литературният обзор анализира и проследява актуалното състояние на научните достижения по редица въпроси касаещи биологията на тумора, индикации за лимфна дисекция и следоперативна лъчетерапия, както и начини за метастазиране. Специално внимание е отделено на туморната инвазия в кръвоносни и лимфни пътища (лимфоваскуларна инвазия) като прогностичен фактор.

Обзорът завършва с няколко извода, които са в основата на ясното формулиране и поставяне на целта на дисертационния труд: „Да се установи прогностичното значение на туморната инвазия в лимфните и кръвоносните съдове при пациенти с ендометриален ендометроиден карцином I стадий по FIGO“.

За постигането на тази цел, Доц. Исмаил си поставя 10 задачи.

Клиничният контингент включва 117 пациенти с ендометриален ендометроиден карцином I стадий по FIGO, които са оперирани в клиника „Гинекология“ на МБАЛ „Св. Анна“ за период от 6 години (2009 - 2014). Проучването е ретроспективно, но с достатъчно дълъг период на проследяване, за да се отчетат основните онкологични показатели: 5 годишна обща и свободна от заболяване преживяемост.

Детайлно са описани използваните методи като: хирургичен метод, лъчетерапия, проследяване, хистологично изследване и обработка на данните. Използвани са разнообразни статистически методи, като особено ценен е методът на Каплан - Майер за оценка на обща и свободна от заболяване преживяемост. Тези статистически методи са в основата на получените резултати, които дават основание на автора за тълкования и анализи.

Разделът „Резултати и обсъждане“ представлява поетапно решение на десетте поставени задачи от дисертанта, носи приносите на дисертационния труд и е написан на 42 страници. Авторът установява, че пациентите с туморна инвазия в лимфните и кръвоносни съдове имат 28 месеца по-ниска средна преживяемост до рецидив в сравнение с останалите пациенти. На базата на получените резултати и тяхното обсъждане, Доц. Исмаил стига до 14 извода и извежда 4 препоръки за практиката.

Приносите на дисертацията са 14 и са основно научно-практически. Шест от приносите носят оригинален характер, останалите са потвърдителни.

Научните статии свързани с дисертационния труд са 12, от които 3 са публикувани в чужбина и отговарят на нормативните изисквания. Дисертантът е първи автор на 9 и втори - на 3 от тях.

Заклучение:

Дисертационният труд на тема: „Инвазия в лимфните и кръвоносни съдове при ендометриален ендометроиден карцином I стадий по FIGO“ с автор Доц. д-р Елис Исмаил, дм е стойностна и задълбочена научна разработка с реални научни приноси. Трудът дава отговор на редица значими научни въпроси, като допринася и обогатява концепцията за индивидуализиран подход при лечението на онкогинекологични заболявания, в частност на пациенти с ендометриален карцином.

Настоящият научен труд е изцяло авторско дело и притежава всички качества и изисквания за присъждане на Научна степен „Доктор на науките“. Затова препоръчвам на членовете на уважаемото жури да гласуват положително за присъждане на НС „Доктор на науките“ на Доц. д-р Елис Хюдаим Исмаил, дм по научна специалност „Акушерство и гинекология“.

Дата: 29.08.2019 г

Проф. д-р Явор Корновски, дмн

